

Народна банка Србије

Тржиште осигурања 4 године после

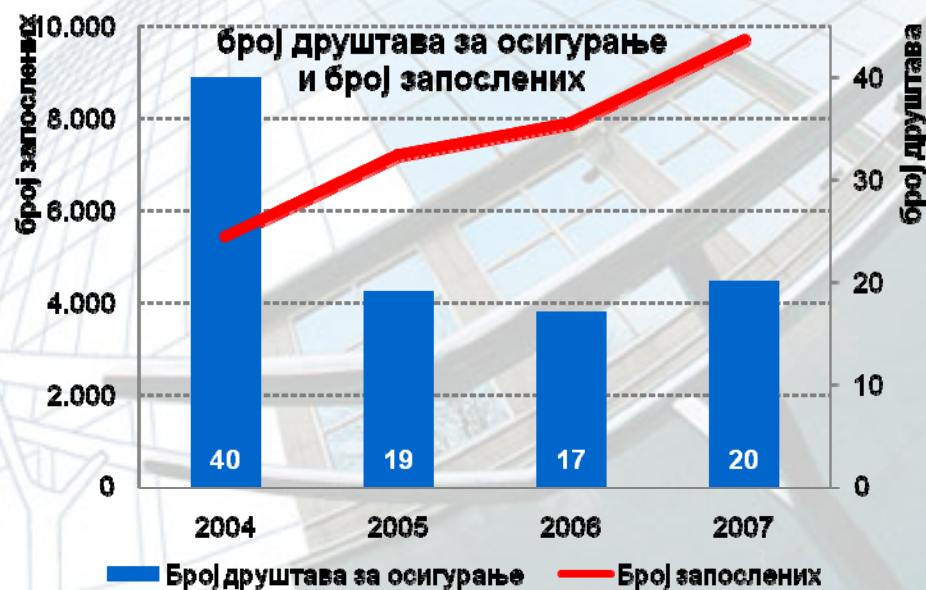
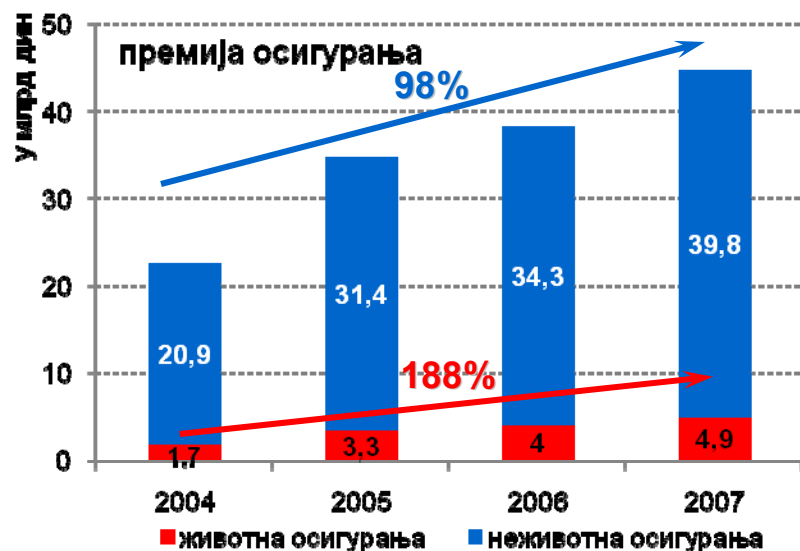
Мира Ерић Јовић, вицегувернер

Златибор, 30. мај 2008.

Финансијски сектор у Србији у 2007.години

	Банке		Лизинг компаније		Осигуравајућа друштва		Добровољни пензиони фондови	
	Млрд. дин	%	Млрд. дин	%	Млрд. дин	%	Млрд. дин	%
Билансна сума	1.562	90,4%	95	5,5%	71	4,1%	0,7	0,04%
Капитал	328	91,3%	6	1,6%	25	6,9%	0,7	0,2%
Број запослених	30.246	74,5%	478	1,2%	9.697	23,9%	196	0,5%

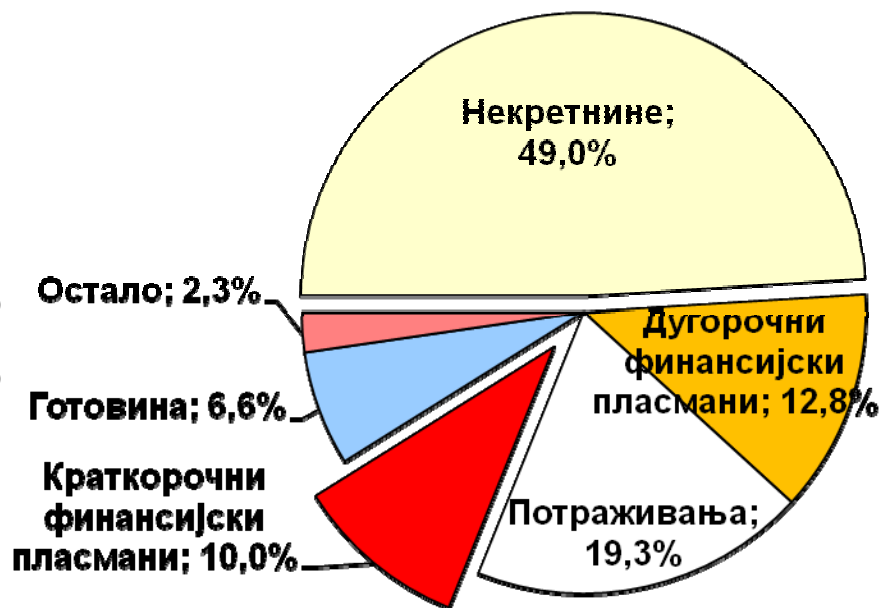
Супервизија осигурања уведена 2004. године допринела је стабилизацији и бржем развоју осигурања у Србији

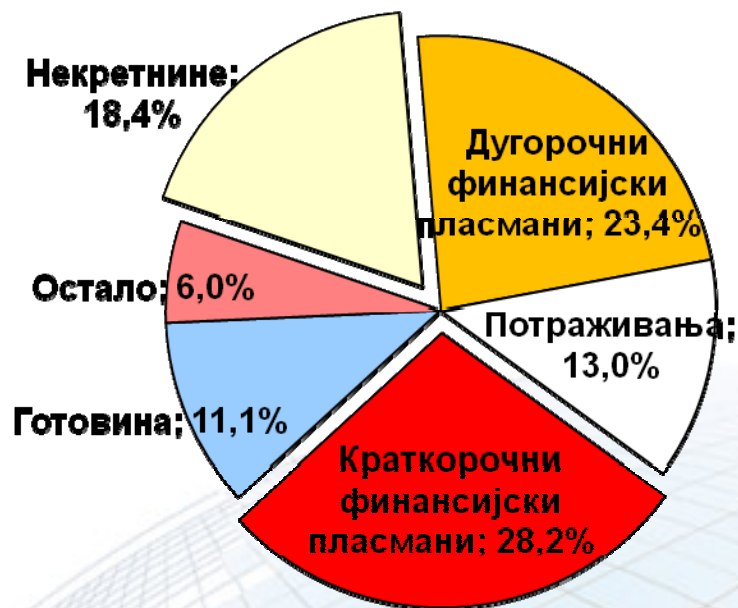
Билансна структура је значајно побољшана

31.12.2004.

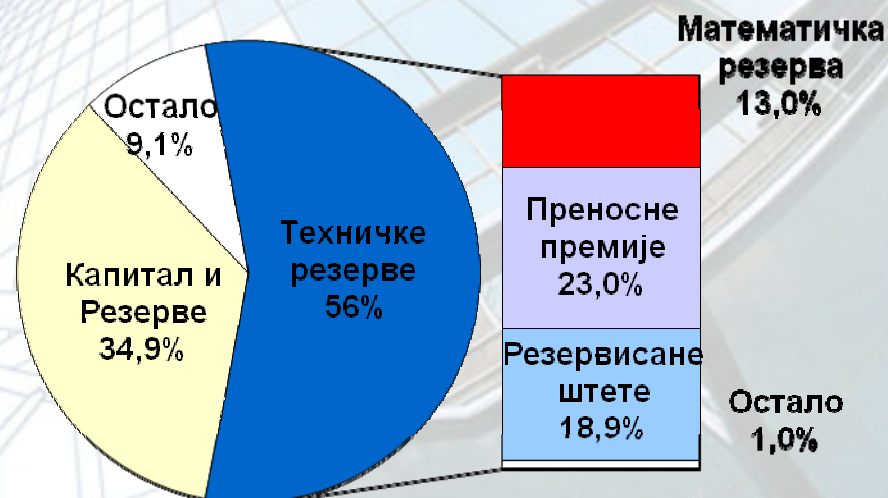
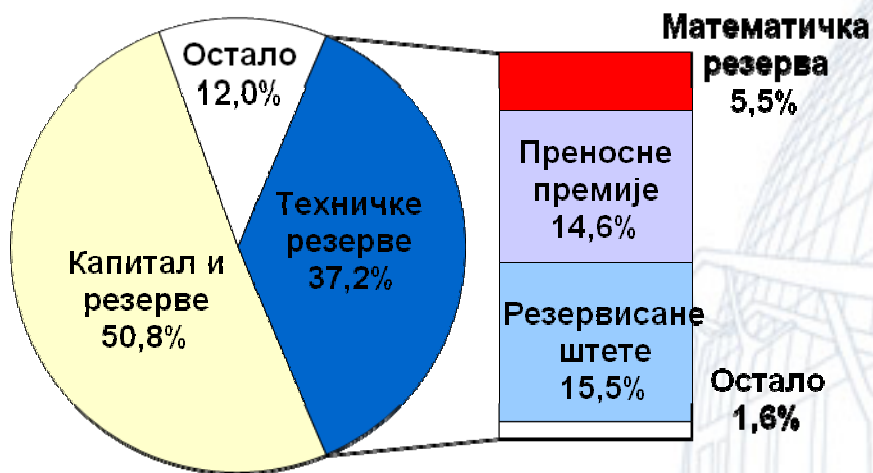
Структура активе

31.12.2007.

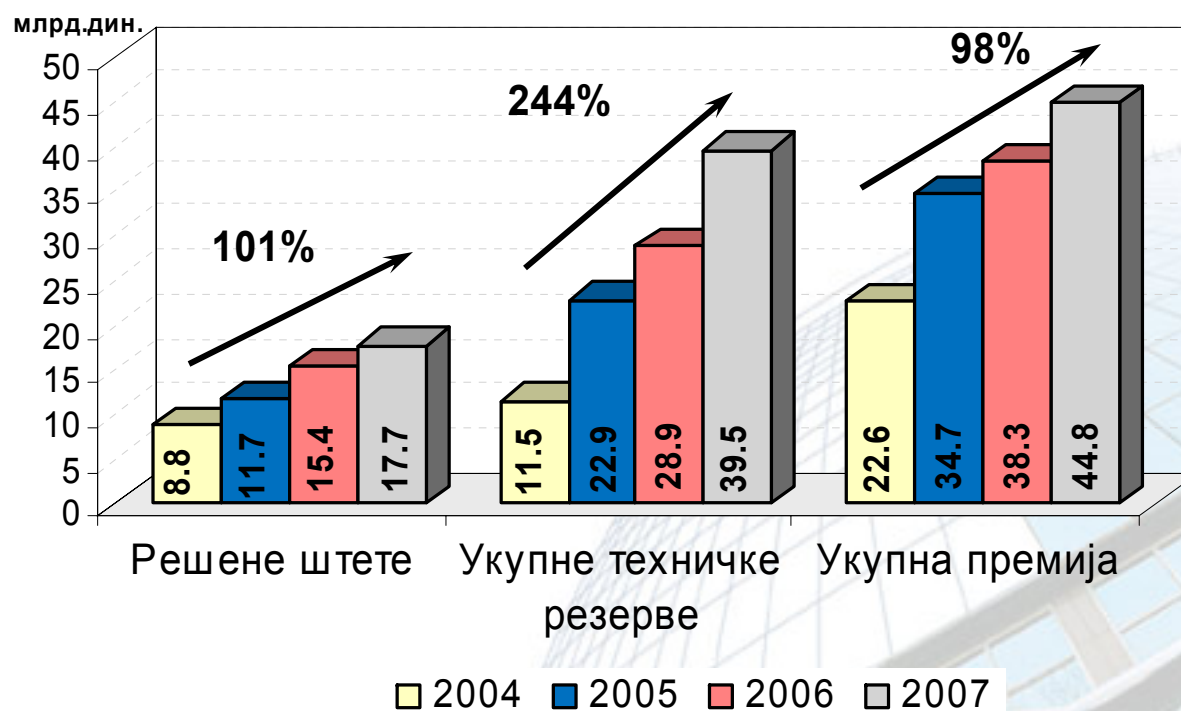

Структура пасиве

Премије, техничке резерве и решене штете бележе стабилан раст из периода у период

Премија, техничке резерве и решене штете

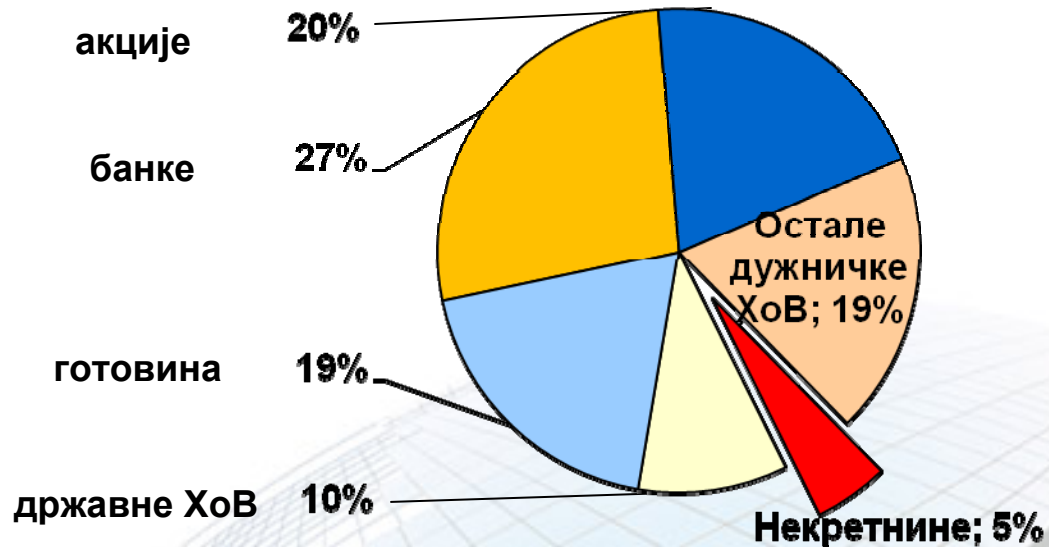
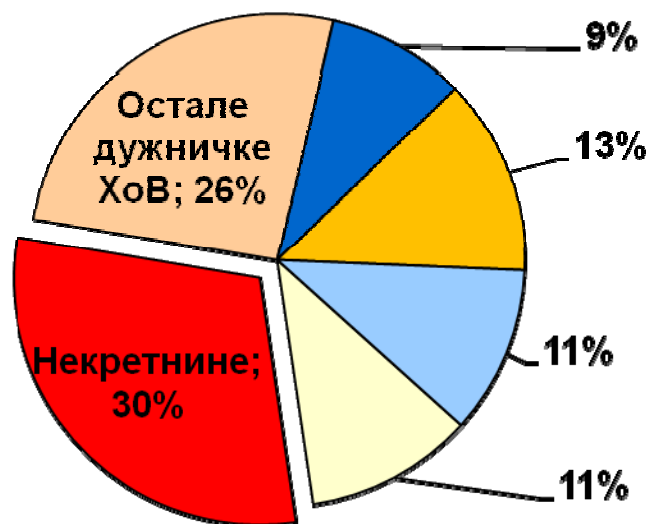

Квалитет улагања техничких резерви- побољшан

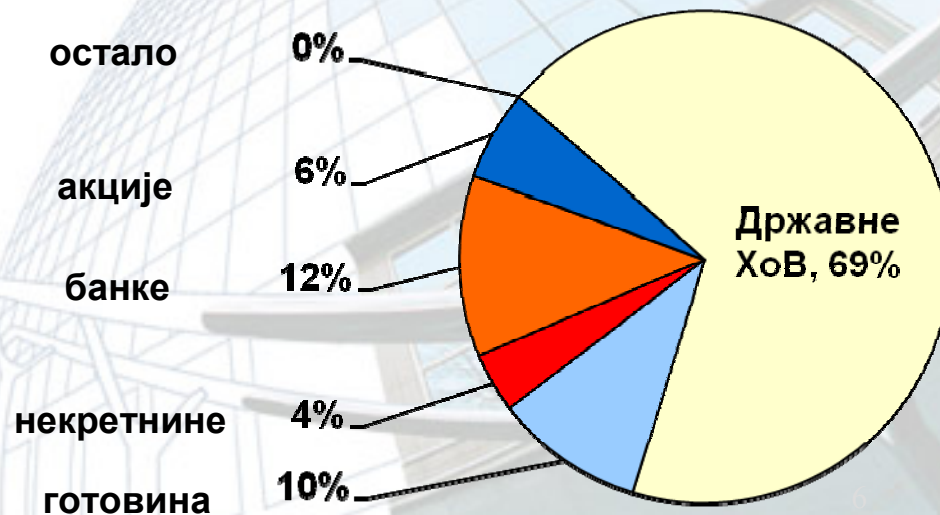
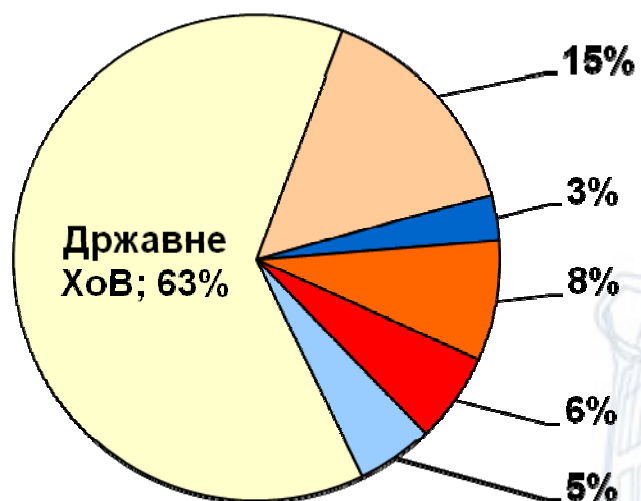
2005

2007

Неживотно
осигурање

Животно
осигурање

Учесници на тржишту

- **21** друштво (18 за осигурање, 1-осигурање и Ре, 2- Ре)
- У 2007. 4 greenfield лиценце – Basler (ЖО), Basler (НЖО) Меркур (НЖО), Uniqa (НЖО) и у 2008. 1 greenfield лиценца
- У 2007. успешно завршена приватизација ДДОР-а/Фондијарија, Италија
- Правна лица (посредници, заступници) – **57**
- Предузетници – **115**
- Физичка лица – **5002**
- **7** банака

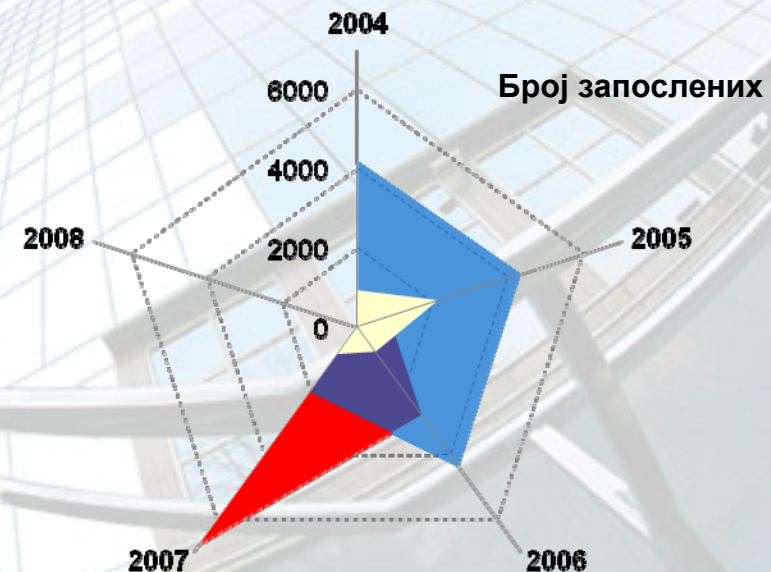
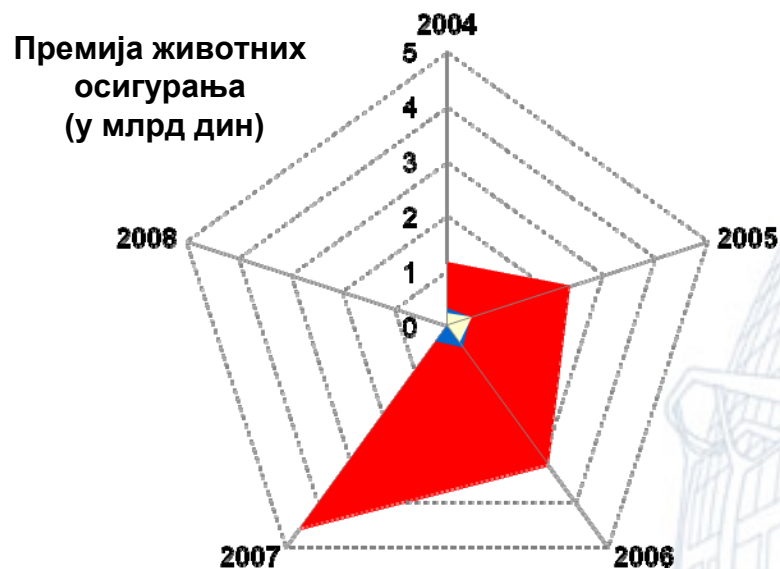
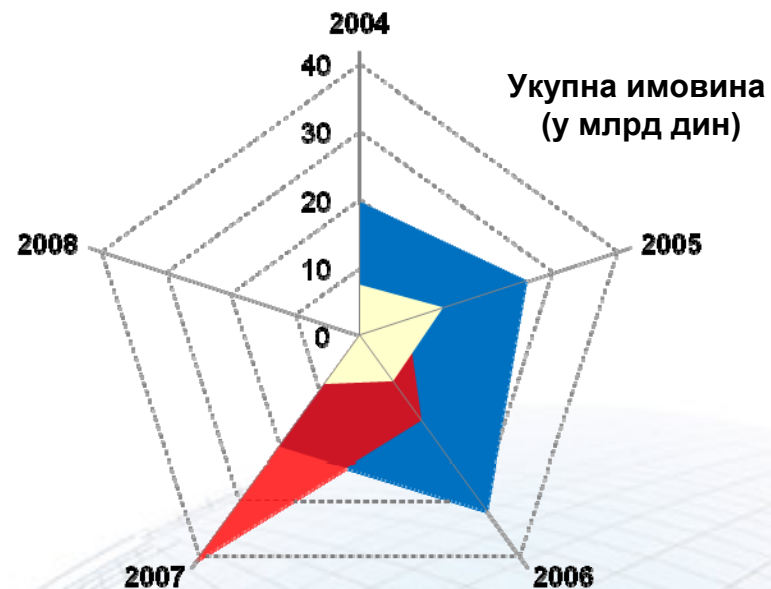
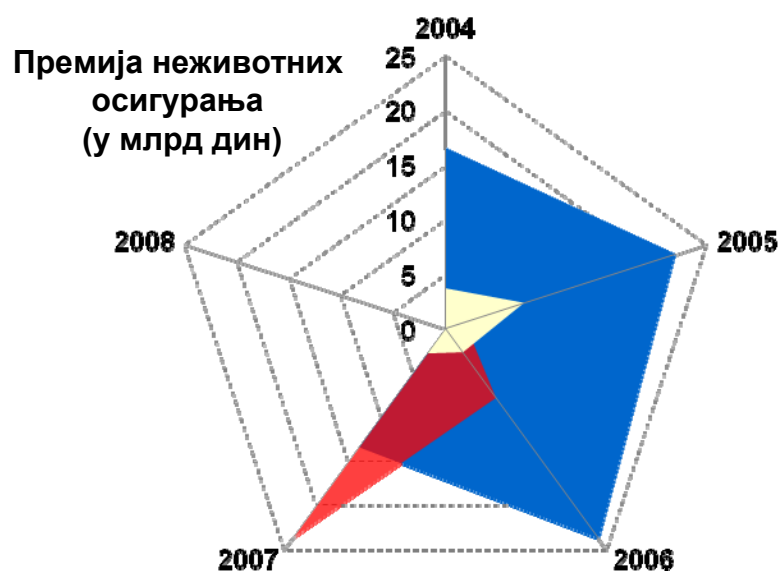
Учешће у укупној премији (2004 – 2007, по власничкој структури)

	2004	2007
Страно	8.7	62.8 (14 ОД)
Домаће приватно	17.1	6.4 (4 ОД)
Друштвено државно	74.2	30.8 (1 ОД+1РЕ)

Структура власништва у 2008 (по државама)

Држава	Број друштава
Србија	6
Аустрија	5
Словенија	3
Италија	3
Швајцарска	2
Француска	1
Хрватска	1

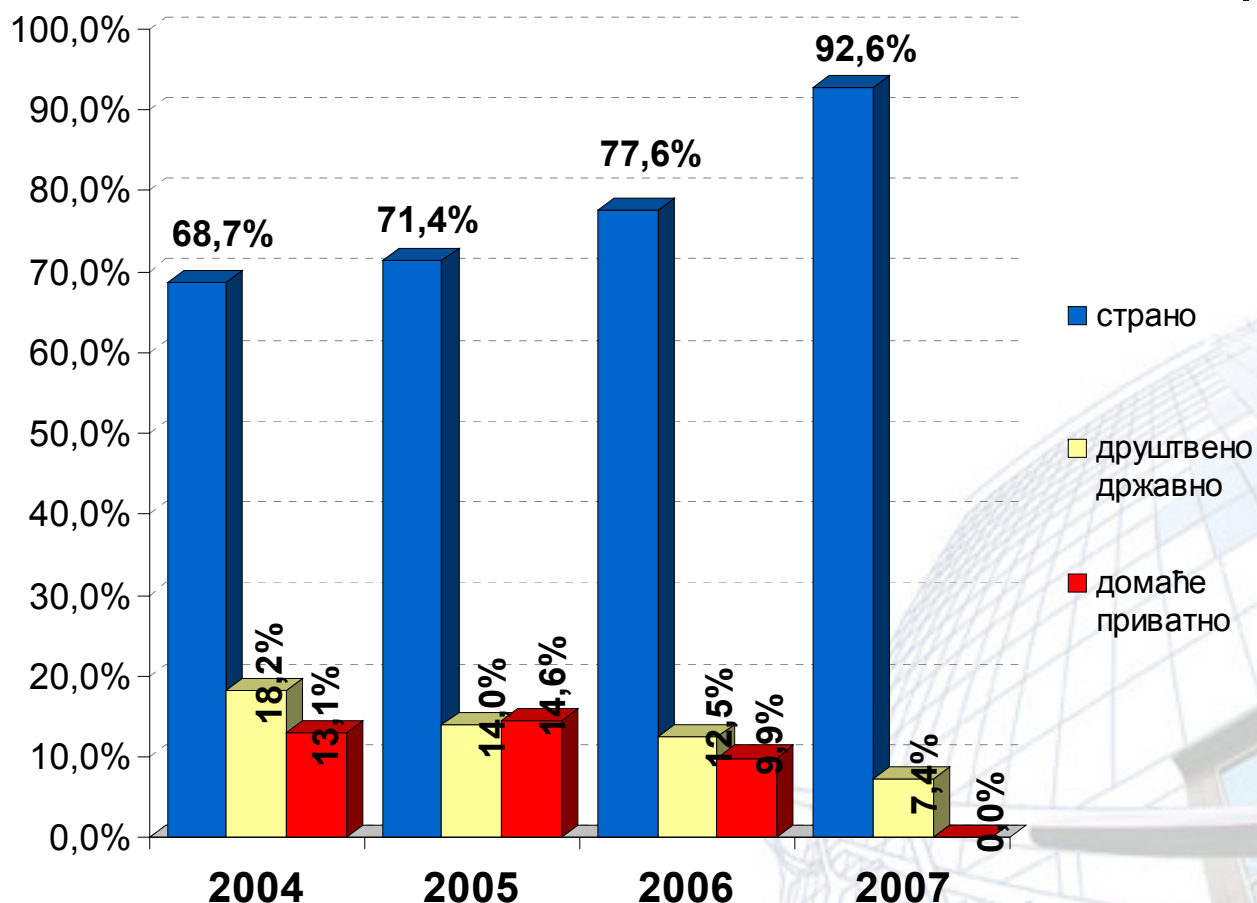
Власничка структура – основни подаци

■ Страно власништво ■ Државно и друштвено власништво ■ Домаће приватно власништво

Долазак страних осигуравајућих кућа највише утиче на развој животног осигурања, као и...

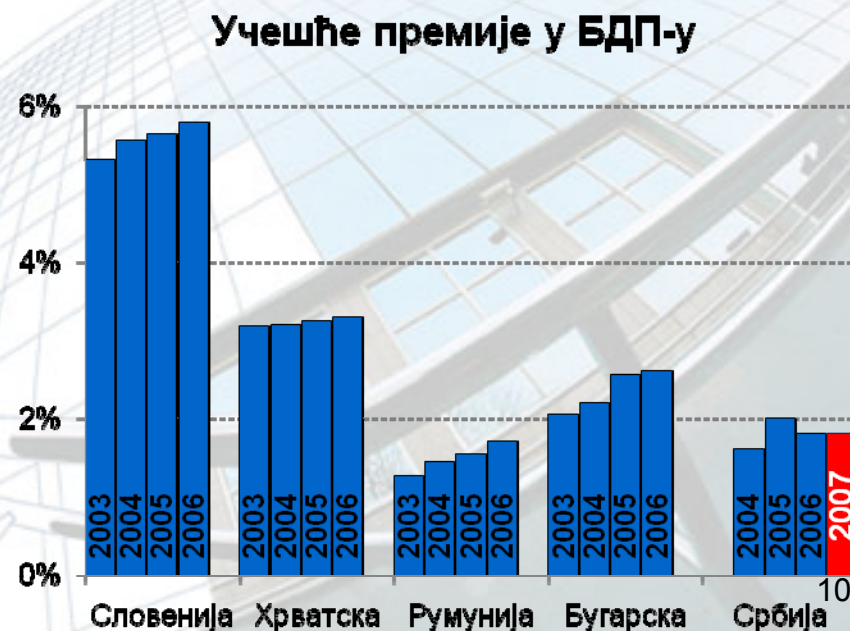
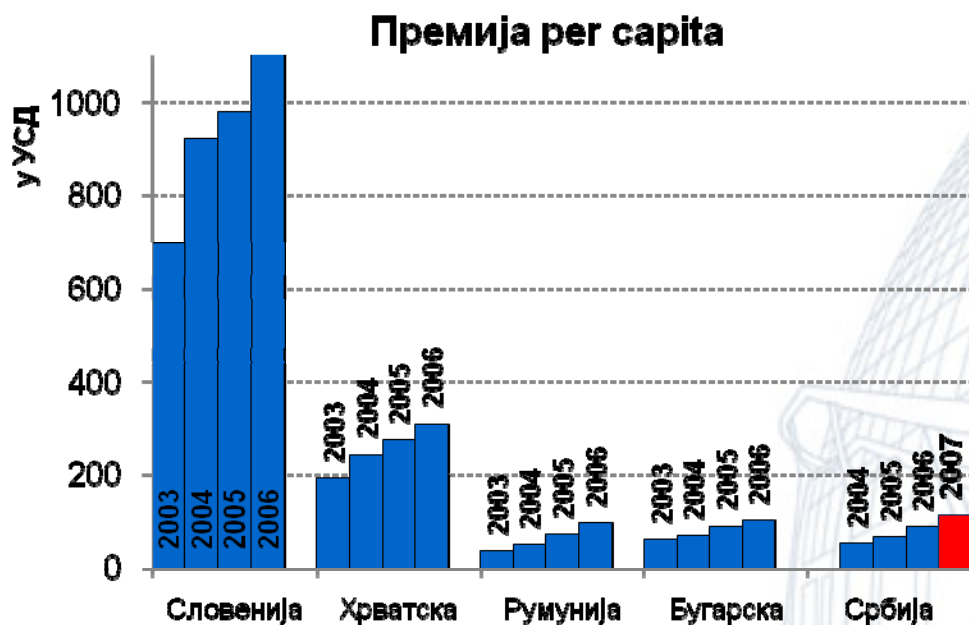
Структура премије животног осигурања
(2004-2007, по власништву)

.... на унапређење пословања целокупног сектора осигурања кроз:

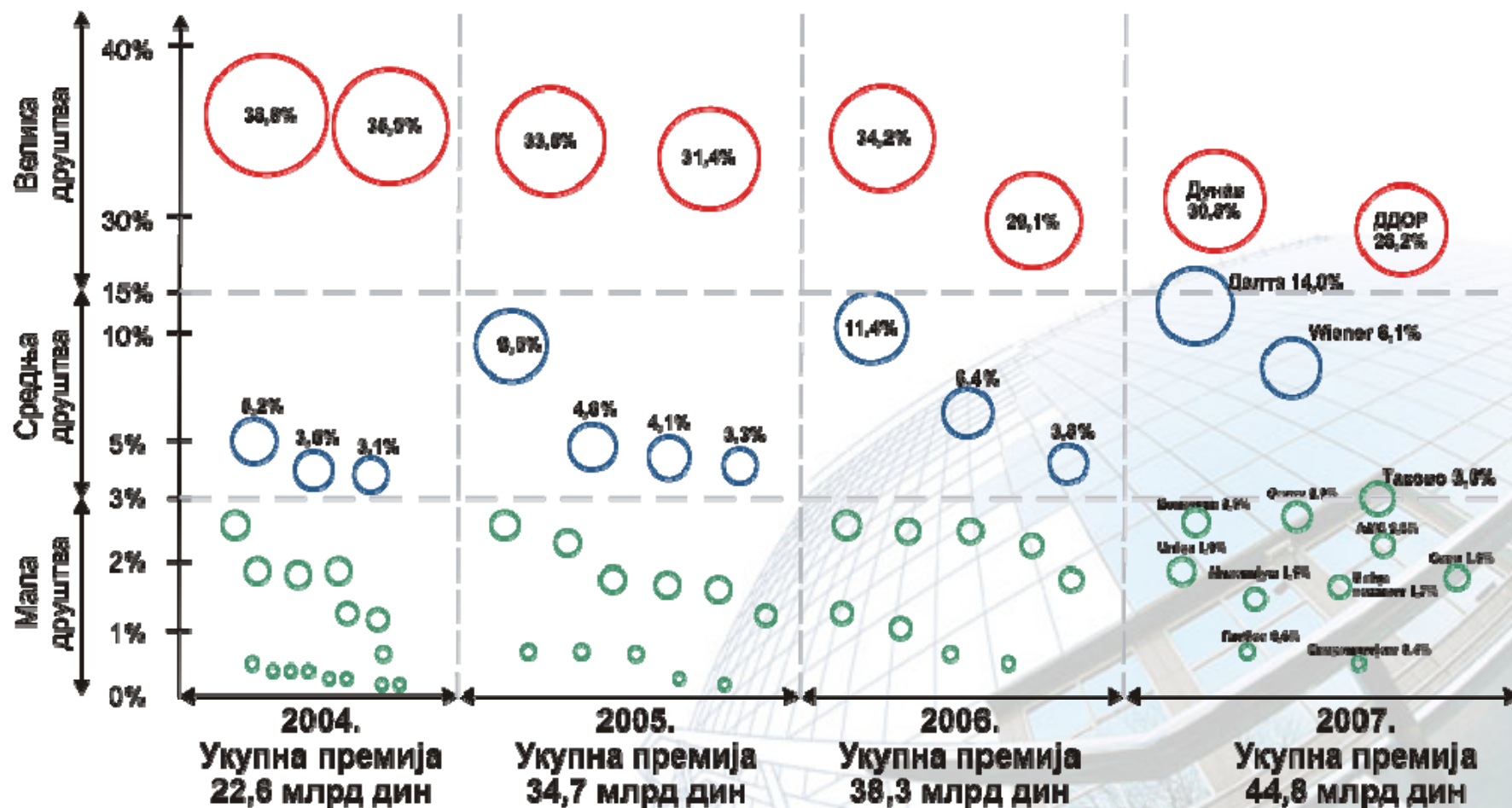
- унапређење корпоративног управљања,
- повећање транспарентности,
- већу конкуренцију као и
- увођење нових производа

Осигурање – регионални приказ 2002-2007

Учешће у укупној премији по реер групама 2004-2007

Напомена: Баслер живот, Баслер неживот, Меркур и Credit Agricole имају врло мало учешће у укупној премији обзиром да је реч о новооснованим друштвима.

Унапређење актуарске професије

НБС постаје надзорни орган за осигурање у 2004.

Доношењем подзаконских аката створен је правни оквир за даље унапређење актуарске професије

(Одлука о садржини мишљења овлашћеног актуара и још 8 "актуарских" подзаконских аката)

Започет је Програм за унапређење актуарске професије

Унапређена је Одлука о лиценцирању актуара (стручни испит, прелазни период 2009. год.)

Први актуари лиценцирани у складу са новом Одлуком

Представници Универзитета и Удружења актуара са посебним статусом (ослобођени плаћања трошкова)

Потписивање МоУ између свих учесника заинтересованих за развој актуарске професије у Србији - измештање едукације из НБС на Универзитете

Затечено је поражавајуће стање у индустрији осигурања, као и у актуарској професији

Несолвентне компаније имају позитивна актуарска мишљења

Актуари немају адекватна знања

Актуари се не придржавају етичких стандарда

Прве опомене су изречене актуарима

Мере су допринеле значајном побољшању актуарских мишљења (али и даље је квалитет далеко од очекиваног)

Већина актуара не похађа актуарске курсеве на којима унапређују своје вештине.

Образовање се заснива већином на само-образовању и образовању "кроз посао".

- Одржана обука и полагање за сваки од 5 нивоа
- Убуци присуствовало 116 лица (45 из 16 ОД, 47-са 8 факултета, 24-из других институција (НБС, МоФ, Удржење актуара, АОД)
- Испите положило: за 3 нивоа-4, за 2 нивоа-6, за 1 ниво-9 кандидата

НБС- издала 13 лиценци, до краја 2009.- још 4-10 лиценци

НБС инсистира на професионалној етици и на континуираном образовању актуара. . .

Допринос супервизије НБС побољшању квалитета пословања и враћању поверења у сектор осигурања

I Успостављање адекватне регулативе и окружења

-Нарочито:
солвентност,
адекватност улагања,
корпоративно управљање,
транспарентност,
управљање ризицима,
fit&proper критеријуми,
специфична знања

II Неселективан приступ супервизији

-Једнак приступ према свим учесницима
- Стабилизација сектора осигурања

III Заштита корисника активности - три правца....

Помоћ:

- инфо центар
- приговори
- медијација

Едукација:

- Едукативни материјали

Транспарентност:

- Пуне, релевантне, поуздане и благовремене информације о финансијским услугама

.... са циљем:

- да грађанима омогући доношење адекватних одлука
- да јача свест грађана о преузимању ризика за донете одлуке

Заштита, информисање и едукација: производи осигурања и други финансијски производи

Инсертери и брошуре намењене клијентима

Како да остварите своја права
Медијација у Народној банци Србије

Штедња

Осигурање

Производи осигурања

Животна осигурања

Добровољно здравствено осигурање

Добровољно здравствено осигурање за време боравка
у иностранству

Осигурање имовине

Обавезно осигурање од аутоодговорности

Добровољно ауто-каска осигурање

Ваша прва приватна пензија

О чему треба да водите рачуна приликом задуживања

Дозвољени минус по текућем рачуну

Платне картице

Водич за кредите

Стамбени кредити

Варијабилна каматна стопа

Валутна клаузула

Финансијски лизинг

Динар наш новац

Јачање и унапређење:

- ✓ Корпоративног управљања
- ✓ Система управљања ризицима
- ✓ Система интерних контрола
- ✓ Канала продаје
- ✓ Транспарентности
- ✓ Израда смерница
- ✓ Пренос актуарске едукације на Универзитете

Изазови:

- ✓ Раздвајање живот/неживот
- ✓ Закон о обавезном осигурању у саобраћају
- ✓ Промоција осигурања

